

วิธีดำเนินการค้นหา

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้อาศัยหลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของ วีระวัชร สารานุจิตร (วีระวัชร สารานุจิตร 2515 : 9-10) ซึ่งได้ใช้หลักเกณฑ์บางประการ ของ ซัมมาริน (Samarin. 1967 : 30-32) และของ สมพงศ์ วิทศศักดิ์พันธ์ (สมพงศ์ วิทศศักดิ์พันธ์ 2522 : 181 หน้า) คือ

1. พิจารณาผู้บอกภาษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป
2. เป็นชาวกะเหรี่ยงโดยกำเนิด
3. ใช้ภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาในชีวิตประจำวัน
4. มีความจำดี
5. มีความรับผิดชอบสูง
6. มีความสุขุมรอบคอบ
7. มีสุขภาพดี
8. มีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วน
9. มีความเต็มใจที่จะให้ข้อมูล

จากหลักเกณฑ์ทั้งหมดนี้ ได้เลือก นายสมอง สุขเย็น อายุ 35 ปี (นับถึง พ.ศ. 2528) ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 21/1 หมู่ 1 ตำบลคอกควาย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อาชีพรับราชการ กรมประชาสัมพันธ์ ตำแหน่งล่ามชาวเขา เป็นผู้ให้ปากคำ และในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ผู้บอกภาษาเพียงคนเดียวเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. คำที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ใช้ข้อมูลทางภาษาโดยรวมและคัดแปลงมาจาก ปริญาภิธานของ วีระวัชร สารานุกรม (วีระวัชร สารานุกรม 2515 : 10) และ ฉันทส ทองช่วย (ฉันทส ทองช่วย 2519 : 24-25) ซึ่งคัดแปลงมาจากงานวิจัยของ ซัมมาริน (Samarin. 1967 : 47) และหนังสือคำสำหรับเก็บข้อมูลภาษาตระกูลไทย ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521 : 37 หน้า) โดยแยก เป็นหมวดคำได้ดังนี้

- 1.1 คำเกี่ยวกับอวัยวะของร่างกายคนและสัตว์
- 1.2 คำเกี่ยวกับเครือญาติ
- 1.3 คำเกี่ยวกับจำนวนนับ
- 1.4 คำที่ใช้เรียกเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ
- 1.5 คำที่เรียกเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน
- 1.6 คำที่ใช้เรียกดินฟ้าอากาศ ทิศทางและกาลเวลา
- 1.7 คำที่ใช้เรียกลีงของต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- 1.8 คำที่ใช้เรียกชื่อสัตว์ และพืชในท้องถิ่น
- 1.9 คำที่ใช้เรียกลีงต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- 1.10 คำที่ใช้เกี่ยวกับอาชีพ
- 1.11 คำที่ใช้ในเรื่องความเชื่อและพิธีกรรมต่าง ๆ
- 1.12 คำนามและคำสรรพนาม
- 1.13 คำกริยา
- 1.14 คำพื้นฐานอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะมีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำ

คำมาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพุทธศักราช 2525

ข้อมูลซึ่งกล่าวถึงทั้งหมดนี้เป็นจำนวน 1,027 คำ

2. สัญลักษณ์แทนเสียง (Phonetic Symbols) ใช้สำหรับจับบันทึกเสียงที่ได้ยิน จากผู้ให้ปากคำ โดยได้คัดแปลงจากหนังสือของแฮร์ริส และซีระพันธ์ วงศ์ไทย (แฮร์ริส และ ซีระพันธ์ วงศ์ไทย 2516 : 96 หน้า) และสัญลักษณ์แทนเสียงของสัทอักษรรานาชาติ (International Phonetic Alphabet)

3. เครื่องบันทึกเสียงแบบใช้แถบบันทึกชนิดตลับ (Cassette)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขอความร่วมมือผู้ที่จะอำนวยความสะดวกในการเข้าศึกษาภาษากะเหรี่ยงซึ่ง ประกอบไปด้วย นายประสงค์ พิงส์ภา ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดอุทัยธานี นายสมศักดิ์ ยิ่งตระกูล นักวิชาการเกษตร 5 และ นายสมอง สุขเย็น ลาม ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

2. กำหนดระยะเวลาของการปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 20 เมษายน 2526 โดยออกภาคสนาม กับนายสมอง สุขเย็น ลาม ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เพื่อเข้าไปศึกษาสภาพความเป็นอยู่ สภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะนิสัยของชาวกะเหรี่ยง วัฒนธรรมประเพณีของชาวกะเหรี่ยงในตำบล นี้ โดยเน้นการทำความคุ้นเคยกับผู้ออกภาษาเป็นสำคัญ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลภาษาจากผู้ออก ภาษา

2.2 ระหว่างวันที่ 24 เมษายน ถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2527 ออกภาคสนามเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

2.3 ระหว่างวันที่ 5 เมษายน ถึง 7 เมษายน 2528 ออกภาคสนามเก็บข้อมูลเพิ่มเติมและสอบทานข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำข้อมูลทางภาษากะเหรี่ยงที่รวบรวมมาวิเคราะห์ แจกแจงและเปรียบเทียบ เพื่อหาหน่วยเสียงโดยพิจารณาจากการปรากฏของเสียงในตำแหน่งต่าง ๆ ของคำ เพื่อพิจารณาหาหน่วยเสียงและหน่วยเสียงย่อย โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 เสียงสองเสียงจะเป็นคนละหน่วยเสียงเมื่อต่างกัน (Contrast) ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน

1.2 เสียงที่จะพิจารณาว่าเป็นหน่วยเสียงย่อยของหน่วยเสียงเดียวกันนั้น จะต้องมีความคล้ายคลึงกันในทางสัทศาสตร์ (Phonetic Similarity)

1.3 พิจารณาเสียงแปรอิสระ (Free Variation) เพราะผู้ให้ปากคำ อาจออกเสียงต่างกันแต่ความหมายไม่ต่างกัน

2. จัดทำแผนภูมิแสดงเสียงสำคัญในภาษา (Phonetic Chart) โดยระบุคุณสมบัติของเสียง ตลอดจนฐานที่เกิดเสียงโดยยกตัวอย่างคำในภาษากะเหรี่ยงประกอบ

3. ศึกษารูปแบบของพยางค์ในภาษากะเหรี่ยง

4. วิเคราะห์หน่วยเสียงพิเศษ